

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

De alai nominis mariæ significatione, qua Mare amarum dicitur. Plorat
Maria nascens sicut cæteri, sed non quamobrem cæteri. Si quamobrem
ploret Maria nascens quæritur, plus Illa cæteris omnibus ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

& Beatae Virgini; & sicut Sapientia proficitur ad regendas animas se superbiam detestari, sic & Beata Virgo. Quod & roboratur verbis sequentibus, *superbiam & viam pravam, & os bilingue detestor*; Nam cum nostri regimen in his tribus consistat, nempe cogitationibus, verbis & operibus moderandis, tria quaedam his tribus opposita memorantur, nempe cogitationibus *superbia*, verbis *os bilingue*, atque operibus *viam pravam*. Nec proinde mirum si quantum Virgo Deipara est Sapientia aut ipsa creata Sapientia, superbiam, & viam pravam, & os bilingue detestetur, quia haec sunt scilicet quae agnoscit se opponere suo nomini, suo dominio, suoque operi. Nos vero de solahic superbia considerationem institimus, quia primum & principale est ex quo caetera procedunt, & quo subacta corrumpunt: Satisque iam nobis sit ad renovandam huius vitii detestationem hoc audire & proderit intelligere, quod de nobis regendis ait sapientissima nostra Domina: *superbiam ego detestor*. Quasi diceret, quidquid sit de aliis vitis, hoc ego praesertim odi, hoc unum praesertim insequor, & quisquis velit à me regi, hoc mecum velim in primis insequetur, quia caeteris curandis malis vel procurandis bonis oppositis se opponit damnosissus. Si libido curanda est, superbiam detestor quae vestes & alia quatit mollia quibus libido fovetur. Si coeunda iracundia est, superbiam ego detestor quae iram praecipue solet incendere. Si de gula temperanda negotium mihi est, superbiam detestor quae ad fa-

stum exquisitas parat mensas. Si timorem Dei cuiquam incutio, superbiam ego detestor quae praesumptionem & vanam creat fiduciam. Si Pietatem, si Devotionem, si Virtutes & Veritates Evangelicas persuadere aggredior, superbiam ego detestor, quia *Mundum* illa statim objicit eorum animis quibuscum ago, sicque fit, ut cum aliud quodlibet expugnatur vitium, cum nōo tanquam homine pugna sit: at cum debellatur superbiam, tunc simul cum toto mundo sive cum totis simul hominibus certamen sit habendum. Nam superbiam toto se mundo regit, totum sibi mundum habet foderatum, toti sunt simul debellandi homines quos in sui defensione advocat, quatenus qui superbus est, placere semper hominibus appetit, aut semper displicere timet: atque ita priusquam Veritati consentiat, prius inquit quid sentiat mundus, quid mandari de illa Veritate loquantur homines, nec prius Veritas in eius mente persuadetur, quam totus fuerit persuasus mundus.

O quam verè propterea superbo dictum est: *Arrogantia tua decepsit te, & superbia cordis tui* *1er. 49.* Visne sic semper decipi, sic deceptus vivere, sic viveas mori? Nihil est quod minus velimus quam ab aliis decipi; nihil tamen est quod agamus frequentius quam nos ipsos decipere, Quasi minus esset à se quam ab aliis decipi! Deplora hanc ameniam, & disce à sacra Virgine quid, & quomodo sit plorandum, Sequens id docet Veritas,

DE ALIA NOMINIS MARIE SIGNIFICATIONE,

Qua MARE AMARUM dicitur.

VERITAS PRACTICA

Plorat Maria nascens sicut caeteri: sed non quem obrem caeteri.

Si quam obrem ploret Maria nascens quae sit, plus illa caeteris omnibus plorasse reperitur.

RATIO EST, Quia quem videbat miserandum mundi statum reperitur plorasse.

Sed qui miserandum mundi statum videat & deploret, plus aliis omnibus ploret.

Ergo ita plus caeteris Maria nascens ploravit; unde de meritis mare amarum dicta est, & quod flere potissimum debeamus, evidenter edocumur.

I. PUNCTUM

MIRUM certe videri posset, in uno nomine tam varia reperiri significata: Quis enim non videat quam sint illa diversa, Dominam esse, sive Excellentem, sicut ante audimus ex sacro Mariae nomine: nunc autem *mare amarum* eodem nomine designari? Sed quatenus magis mirum in eadem Virginis mente res tam diversas simul convenire, quae sub illis latent significatis? Certè quod idem nomen tam varia significet, hoc à diversitate linguarum quae in sacras concursant Scripturas provenit, quae pro-

ut Hebraicè, vel Chaldaicè, vel Syriacè legitur, tam multa, tamque varia denotat: Vnde verò & quomodo res diversæ sub eodem nomine significatæ simul conveniant in eadem Sacra Mente, Mysteriorum sublimis est, quod nostræ modo Considerationi subjicitur, investigandum. Sic itaque sacræ lingue interpretes Mariæ Nomen *mare amarum* vertunt, quæ significatio quàm rectè quadret in Virgine Matrem satis est evidens cogitanti, quam amarum hauerit calicem iuxta Crucem, dum Filio patienti Mater dolentissima compateretur. Sed huius maris amari origo conquirenda videtur aliùs & ab ipsis virginitatis exordis repetenda: unde hæc statuitur Veritas, *Quod si quamobrem pleret Maria nascens, plus ceteris omnibus plorasse reperitur*. Non enim plorabat solum quàm sentiebat humanam miseriam, sitis, famem, dolores, & alia corporis incommoda, quæ quique solent Infantes gemere, quod de seipso dicebat Sapiens: *Primum vocem similes omnibus emisit plorans*. Sed Christus Dominus, ac Beata eius parens Virgo, longè alia desistere mala? longè amarius & diuturnius fuit quod plorarunt. Neque enim tempus vitæ fuit quod non fuerit amaræ vitæ. Si soli quidem fuissent, nihil erat illis pacatius, nihil quietius, nihil à seipso mortuos: Sed cum miserandum spectarent mundi statum? nihil erat illis miserius, nihil flebilis, nihil deploratius. Quod ut melius intelligatur de nostra præteritæ nascente Domina: cogitari distinde tria debent. Primum, quod eo tempore quo nata est, universi penè homines alieni essent à via Domini, vixque aliud curarent aut cogitarent quàm quod Caro & Sanguis illis suggereret. Vix erat alibi notus quàm in Iudæa Deus, & in ipsa Iudæa tam pauci erant qui Deum verè colerent & saluti suæ vacarent, tam multi contra qui se suis manciparent cupiditatibus, ut qui videbantur religiosiores, Pharisæi & Scribæ, toti essent in vitio, neque nisi serpentes & gemina viperarum dicerentur à Christo Domino & Sancto Eius præcuratore Baptista. *Qui sine peccato est vestrum, primus in eam lapidem mittat*. Accusarant scilicet apud Dominum aliquando sanctiores illi viri mulierem in adulterio deprehensam, & quasi scelus detestarentur condemnandam eam ex lege volebant & lapidibus obruendam. Tum verò Dominus, *qui sine peccato est vestrum*, inquit, *primus in eam lapidem mittat*. Nec ullus unus fuit ex tot multis

qui aderant, nullus inquam fuit qui divino quodam lumine collustratus non se statim agnovit tot peccatis obnoxium, ut coram stare diutius & apparere non posset. Nemo quidem ita iustus & innocens ut sine aliquo levi saltém peccato viveret, sed non erant hæc eorum peccata levia quos ita sui pudebat ut humanum omnino fugientes conspectum, vix se ipsos ferrent, & se à seipsis vellet absconditos. Erant itaque pene omnes in tam miserando vitæ statu ut qui se minus miseros & minus peccatores agnoscerent, ipsi peius haberent, quod se non nossent. *Cæci sunt & cæcos cæcorum* DIMITTE *mortuos sepelire mortuos suos*, Quasi omnes essent animæ mortui sicut hic corpore de quo tum agebat Dominus.

Secundum inde considerandum est, quod inter excellentes eas quibus Virgo nascens dotata est, Gratiæ, illa recentatur qua usum Rationis & libertatis habuit, nihilque prorsus infantile præter Corpus ex utero matris in lucem attulerit; cætera sancta prodiisse sapientem, discernentem à malo bonum, & de cunctis prudenter iudicantem. Sic inter alios Franciscus Suarez non levis certe Auctor, nec leves coniecturæ quæ id probent; Nam si concessum id fuit aliquibus creaturis ut simul ac creatæ sūt Creatæ sic cū illis Ratio seu libera ratiocinandi facultas, sicut patet in Angelis & Protoplastis sive primis nostris parentibus Adamo & Eva, cur non illi concedatur quæ creaturarum omnium dignitate prima est & præstantissima? cum præteritæ sanctus Bernardus dicat & verè dicat: *Quod vel paucis mortalium constat fuisse collatum, fas cerè non est suspicari, tanta Virgini esse negatum, per quam omnis mortalitas emersit ad vitam*. Nec dicas non id ita fuisse infantili conforme statui sic Rationis usum habere sicut virili & maturo, qualis eorum erat Mortalium status, qui producti sunt in exemplum: Nam neque Sanctificatio, nec tam multæ quæ illam comitantur Gratiæ, magis sunt conformes infantili statui quam Rationis usus? Quis neget tamen Beatam Virginem natam esse cum sanctificante gratia, cæterisque donis celestibus quæ cum illa sociantur? Cur non æquè de usu rationis ac divinis gratiis liceat dicere quod docet Divus Thomas: *Rationabiliter creditur Beatam Virginem Mariam quæ genuit Unigenitum à Patre plenum gratia & veritate, majora omnibus gratia privilegia accepisse, atq; fuisse in utero sanctificatam*. Qui est, quod de illa Beata Virgine non liceat dicere, quod sapienter dixit Divus Ambrosius de S. Ioanne

Baptista: Tempus siletur infantia, ad quod infantia impedimenta nesciuit. Neque enim ullam infantia sensu acatem quae supra naturam, supra aetatem in uero positus Matris, in mensura capis aetatis plenitudinis Christi. Potesne plus concessum seruo quædā Matri? Putasne quod si Præcursoris dignitas id exigebat, non id magis exigeret Materne Dignitatis Majestas? Audi quid Idem Diuus Ambrosius de eodem Sancto iuliano dicat cum de matre agit quo Beata Virgo maolus apud Zachariam. *Quantum inquit, putamus uisitante tempore Sancta Maria addidisse præsentiam. Pngobatur inquit. Quasi bonus athleta exercebatur in utero matris propheta; amplissimo enim uirtute; us certamine parabatur. Quali diceret, idcirco ex ipsa infantia sic debuit exerceri, sic excoli ut sic se pararet ad iubilium illud officium quod gesturus erat, & ad amplexa illa certamina quæ in suo subiturus erat officio. At quanto id uerius de Deipara Virgine pronuntiandum est? Cum enim paranda & disponenda esset uerdigna Dei Mater efficeretur, nonne id æquius ut ab eius infantia sumeretur hujus præparationis Initium, quam ut Joannes esset præcursor aut Baptista? Si autem non solis Gratiis quibus præuentra Maria est, sed suis etiam meritis se dignam debuit exhibere Matrem, cur non ab infantia diceretur inchoasse hoc mereri, cum tantò majus erit ejus meritum, quanto maturius ac celerius inceperit, nec consequenter de fiteri? Cur tam multos annos uelut otiosa transessisset quos oportune poterat in se ad tantum munus paranda & colenda ponere? Si Mariæ nomen etiam significat Illuminatam & illuminantem, cur non Ratimac nomen habet, non haberet vim & effectum nominis? cur vacuum nomen gerere? cur illuminata diceretur quæ jaeceret in tenebris cur amicta Sole quæ omni privata esset lumine? Sed quod multum ad rem facit, si maternam decuit Dignitatem ut Virgo esset, ut Virginitatis votum faceret, ut tertio ætatis anno id faceret cum se Deo scilicet triensis præsentavit, quod nullus orthodoxus in dubium vocat. Quid est quod ei tum de negetur Rationis usus, cum sine tali usu nesciret quid Virginitas, quid Virginitatis votum quid Præsentatio?*

Denique, cum talem habuisse Rationis usum non parua sit laus & commendatio Virginis, cur Eam illa laude laudemus quæ est omni laude dignissima? Cū nemo neget id potuisse fieri, cur ægemus factum quod fieri potuit, quandoqui-

dem id magis redundat in Filij simul & Matris gloriam? Si euiquam id liceat salua fide non credere, cur non mihi magis licebit credere quod mihi dignitatem exhibebit Dei Matrem? Si res in dubium vertitur, cur non id credam potius quod creditum nihil nocet & multum prodest & quod non creditum nihil prodest, & multum nocet: multum nempe detrahit de merito Beate Virginis, multum detrahit de multis inde gratiis quas sanctus Bernardinus & alij pietate insignes collatas ajunt nascenti Virgini, quæ omnes præsupponunt hunc Rationis usum. Cur non his magis credam & probatissimis Doctoribus hoc idem sentientibus quam quibus non id placet?

O si possem ad laudes tuas aliquid addere, Virgo maximè prædicanda! Sed quod possum saltem id faciam, ne quid de Tibi datis laudibus uelim unquam detrahere.

Tertium quod hic restaret expendere satis euidenter colligitur, & patebit etiam manifestius ex sequenti Puncto, nempe cum infans Maria ratiocinari posset, videre simul poterat qui essent mores hominum, quam alieni à Ratione, & ab illo fine ad quem creati essent homines, quam graviter inde Deus offenderetur, quam lata esset via quæ ad perditionem duceret, & quam multi per eam incederent, quam angusta & arcta quæ ad vitam, & quam pauci essent qui uellent eam sectari. Hoc aperte uidebat suis illis illustrata Luminibus quibus jam agnoscebat quid Lex diuina esset, quid contra hanc peccare legem, & quanta inde damna, quanta pericula, quanta excidia non corporum modo sed animarum; Hoc uidebat Maria quantum uigebat Ratio, quantum Fides & dona Intellectus quibus hæc patent manifestè, neque hoc videre poterat quin doleat quin gemeret, quin totam in gemitibus funderet vitam. *Ne uocetis me Noemi, id est, pulchram, sed uocetis me maria, id est, amaram, quia amaritudinis ualde repleuit me Omnipotens. Sic Noemi Socrus Ruthæ: Sic Maria Mater Christi.*

II. PUNCTUM.

Sed ulterius procedit Veritas, cum luctuosum illum mundi statum Maria gemeret, plus ceteris gemitat infantibus qui sanctorum & humanis corporum plorant misarias.

Quod est enim luctuosius lachrymarum obiectum, quod cerere fundi debent profusiores lachrymæ, cū

de Testib.
B. P. 62.

lib. 3.

1. Reg. 1.
2. b. 10.

Ruth. 1.

Eccl. 3.
Rom. 9.

praesertim in fundendis lachrymis quoddam est
opera pretium quale hic reperitur, nempe mul-
tarum actus virtutum, Misericordiae, Zeli Divini
Charitatis, Poenitentiae, quibus peccata diluuntur
& plurimorum salus comparatur.

Repraesentatibi Nefoeonium ingens, am-
plum, & plenum undequaque terris & horrendum
in modum aegris jacentibus. Illuc forte vel
confusio quis ad miserationem valde pronus in-
grediatur, unoque omnes obrutu videat apertissi-
mè quam doleant, quam dolenter gemant! Hic
cholera, ille calculum, alius podagram, & alius
incessantiorum lancienam. Quid tibi putas animi,
quid sensus habiturum illum quem natura seu
Gratia finxit ad Misericordiam? Hoc idem senti
de Beata Virgine Matre de qua con minus dici
potest quam qui de se hoc dixit: *Ab infantia mea
crevit mecum misratio: & de utero Matris mea
egressus est mecum.*

Scilla quando nascens mundum ingreditur,
Nefoeonium ingreditur in quo non horren-
di morbis sed vitis cuncti jacebant homines, quo-
rum aspectus eum tantò ellet tetrior quanto erat
illi nota lues animarum perniciosior, quibus non
illa gemitibus tantam prosequabatur perniciem
eum aliud praecipue non haberet quo tantae pos-
set opitulari miseriae, multum autem posset suis
gemitibus vel accelerando promissi adventum
Messiae, vel divinas eliciendo gratias quibus ali-
qui tandem resipiscerent, & sanarentur.

Tres sunt viae quibus investigetur quahti,
quam acres, quam acerbi esse potuerint illi sin-
gulus ac gemitus. Prima, si comparentur cum
his quos homines edunt in temporalibus suis ja-
cturis, si filius Patrem extinctum videat si Pater
aut Mater filium: *Fili mi Absalom! HEV heu me fili
mi, ut quid te misimus peregrinari?* At longè acer-
bior erat Matris in eorum, quia jactura quam plo-
rabat erat gravior.

Secundo, si considerentur eorum gemitus &
intermi dolores qui pari de causa doluerunt, qui
talem animarum jacturam deplorarunt, qui de
libro vitae propiterea petierunt deleri, qui ana-
thema esse à Christo, id est, qui tanta miseratione
perditionis eorum quos deplorabant, move-
bantur, ut si fieri potuisset, morte & damnatione
sua mortem & damnationem illorum redem-
issent. Hic nempe Moysis & Pauli dolor fuit.
Sed longè major Matris Matris acerbitas, quia
longè major eius Virtus, major Dei offensa cog-
nita major eius Zelus & Charitas.

Tertio, si secum ipsa comparetur Virgo Dei-
para si cum dolore dolor si cum gemitu gemitus
Non est dubium quin peracerbis fuerit cruciata
doloribus eum juxta Crucem morientis Filij
staret, expende quàm tum vere Maria mare a-
marum fuerit quàm tum de illa verè dictum,
*Thy. 3.
Luc. 2.
magna velut mare contritio tua. Et tuam ipsius
animam pertransibit gladius.*

Et tamen cum gerneret Dei offensam, cum
sempiternum animarum interitum deploraret,
dolebat illa dolentius, sicut expressè probatum
habet in r. parte, In die Purificationis: ubi haec
Veritas declaratur:

Doloris gladium animae Virginis acer-
borem infert vita peccatoris, quàm
mors Filij.

III. PUNCTUM.

SIC igitur manifestè patet ex ipso primo nas-
centis Virginis die quàm aptè Maria dicta sit,
quàm aptè Maria mare amarum significet, quàm
verè totam Norminis significationem impleve-
rit, quàm longè supra ceteros omnes Infantes
doluerit, quàm longè aliam dolendi causam sibi
proponebat, nempe totius mundi quem specta-
bat deplorandum statum, deplorandum omni-
um pene animarum interitum! O quàm tum illi
debes quae sic miseras tuas doluit. *Gemitus Ma-
tris tuae ne obliviscaris. MEMOR esse debes quae
quanta passa sit propter te.*

Hic est primus consideratae Veritatis fructus.
Deinde verò, nonne sicut Illa posses gemere?
Nonne sicut Illa videre posses eandem gemitus
causam? Nonne satis evidens est, quàm multi et-
jam nunc pereant, quàm pauci sint qui salventur
Nonne nunc omnes tanta cupiditate volunt esse
divites, quanta unquam voluerint? At nonne
omnes qui volunt esse divites pereunt? Nonne
hoc pridem denuntiavit Apostolus? Nonne a-
pertam protulit causam? Nonne jam sapius au-
divisti? *Daedae quasi torrentem lachrymas, per die
& noctem: non des requiem tibi, neque taceat pu-
pilla oculi tui Effunde sicut aquam cor tuum an-
te conspectum Domini.*

Denique quidquid sit de aliis, te ipsum non
negligas. Vide quàm luctuosam egerit vitam Bea-
ta Virgo! Vide quàm longè ab his abiecit sensu,
quàm longè procul erres, qui vel jucunda sem-
per appetis, vel nihil aliud gemis quam terrena

Ddd 3 quæ

lib. 31.

1. Reg. 16.
2. Reg. 10.

Exod. 32.
Rom. 9.

Ecc. 7.
Job. 4.

1. Tim. 6.

1. Cor. 3.

quædam & humana incommoda; quam vel sis nimius in mala quadam tristitia, vel in falso quodam mentis gaudio; quam parùm servas quod habet Veritas in 1. parte, Die 9. Januarii;

Amaritudo in pace, & pax in amaritudine.

Ne desperes salutem aut perfectionem tam multis irroratus lachrymis, quas pro te MARIA fudit; sed ne præsumas cave diligenter, & propterea sequentem audi Veritatem:

Sic est Maria refugium peccatorum, ut quo passu ad illam peccatores confugiant, à peccatis refugiant.

SENSUS & RATIO EST. Quod sic Maria refugium est peccatorum, ut qui alioquin divina exigente iustitia punirentur & perirent, sic amen ad illam confugiant, divina iustitia liberentur, & salvi fiant.

Sed non aliter liberantur & salvi fiunt, nisi quo passu ad illam confugiant, à peccatis suis refugiant.

Ergo nec aliter refugium est peccatorum, unde nec ullus quantumvis gravium sibi conscius peccatorum desperare debet; nec ullus quantumvis leviter reus potest præsumere qui peccatum nolit deponere.

I. PUNCTUM.

SICUT nullum est malum, cui curando divina Providentia non provident, sic nullum est bonum hominibus à divina Bonitate concessum quo non abutantur homines, & in perniciem suam trahant quod illis erat datum in salutem. Quid peccato damnosius quo solo damnantur homines? At ecce peccati remedium in Christo & Maria. Quid hoc remedio utilius? Quid beatius? Sed tale vellent peccatores peccati remedium ut peccati poenam non culpam fugerent; & dum sibi promittunt impunitatem peccandi, libertiores fiunt in peccando, quod est plinè abuti remedio. Quamobrem opportunè hæc Veritas potest alius adjungi; Quod sic Maria refugium est peccatorum, ut quo passu ad illam peccatores confugiant, à peccatis refugiant; aut nullum in ea sperent refugium, nam in ea nullum trahent subsistunt.

Ratio est evidens, & sæpe aliàs agitata: Quod enim dicitur Maria refugium peccatorum, hoc sensu dicitur ut qui peccatores moles & gravitate suorum oppressi peccatorum non audent ad Christum accedere; vel qui revera sic mereantur puniri ut quam resurgendi à peccatis gratiam accepissent nisi tot se peccatis obstinxissent, non accipiant, sicque in peccatis sint morituri, nisi ad Beatam Virginem, tanquam ad civitatem refugii, tanquam ad aram & portum salutis confugiant; & sic liberentur ut declaratum est in 1. p. Feria 6. primæ Hebdomadæ. Et in 2. parte, in die Annuntiationis, hæc potillimum Veritate quæ dicitur, non tam Christo, quam nobis dactam esse in Matrem, in 3. p. in die Assumptionis. Et in hac 4. parte, Sabbato Hebdomadæ 26. quibus adde quod peccatoribus ex S. Bernardo magnos addere debet animos ut ad ipsam confugiant. Hoc enim præsertim illum nomine laudat & prædicat, Tu, inquit, peccatorem quantumlibet fatidum non horres, non despicis, si ad te suspiraveris, tuumque interventum poenitentis corde flagitaveris, Tu illum à desperationis barathro pia manu retrahis, spei medicamen aspiras, fortis, non despicis, quousque horrendo ludici miserum reconcilies. Famosum huius sua benignitatis testimonium est, per te Theophilus restauratus gratia. Et quæ plura prosequitur.

II. PUNCTUM.

SED non aliter liberantur & salvi fiunt nisi quo passu ad illam confugiant, à peccatis refugiant.

Nam ut supra dictum est, & locis citatis fufius demonstra-ur, non aliter liberantur peccatores ejus auxilio, quam quod recipiunt resurgendi à peccato gratiam, quam non recepissent nisi pro ipsis orasset, nisi quod orabat impetrasset, nisi quod impetraverat, peccatoribus obtulisset; & nisi quod offerebat recepissent peccatores. Quid est verò talem obtinere & recipere gratiam quæ resurgas à peccato, nisi à peccatis resurgere? Nonne voluntas non peccandi semper includitur in voluntate resurgendi, aut non est vera illa resurgendi voluntas, nec verè unquam à peccato quis resurgat, nisi simul velit à peccato ad gratiam refugere? Nonne hæc sunt aperta Tridentini Concilii verba dum Sess. 14. quid sit Contritio explicat, cum proposito, inquit, 4. non peccandi de cætero.

Neque